

Működésére megkezdtem a

10-40/29/92. alapján.

BELÜGYMINISZTERIUM

TITKOS!

Szám: 10—24/2/1983.

№ 63

A
MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTER-HELYETTESÉNEK
2/1983. számú
PARANCSA

Budapest, 1983. június hó 8-án.

ELFÁLYON KÍVÜL HELYEZVE

12/1990 BM ut

*Működésre megkezdve a 10-4029/1982 n.
hivatali rendelkezés alapján,
1992. aug. 28. n.*

BELÜGYMINISZTERIUM

TITKOS!

Szám: 10—24/2/1983.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTER-HELYETTESÉNEK**

2/1983. számú

P A R A N C S A

**a Belügyminisztérium Vizsgálati Osztálya
Fogdaszabályzatának kiadásáról**

Budapest, 1983. június hó 8-án.

A Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzata és a Fogdaépítési, Elhelyezési és Berendezési Szabályzat kiadásáról szóló 16/1983. számú belügyminiszteri parancs 2. pontjában kapott felhatalmazás alapján — figyelemmel a BM III/1. Osztály (a továbbiakban: Osztály) feladatára és a szervezeti rendben elfoglalt helyére — mellékelten kiadom a „BM Vizsgálati Osztály Fogdaszabályzatát” (a továbbiakban: Szabályzat) és

m e g p a r a n c s o l o m :

1. A Szabályzatot az Osztály vizsgálói, ügyeletes szolgálatot ellátó tisztii állománya és az Őrségi Alosztály egész állománya számára teljes terjedelmében, illetve az Egészségügyi Szolgálat és az Anyagi-Pénzügyi Szolgálat állománya részére a rájuk vonatkozó mértékben oktatás tárgyává kell tenni. Az említett beosztási csoportokba tartozók kötelesek a Szabály-

zat rendelkezéseit megismerni és szolgálati feladataik során maradéktalanul teljesíteni. A fogdaszolgálatot teljesítőket a Szabályzatból le kell vizsgáztatni.

2. A Szabályzat 1983. július 1-én lép hatályba. A Szabályzat kiadásával egyidejűleg a 01/1972. számú belügyminiszter-helyettesi parancs és annak alapján kiadott 34—93/1972. számú BM Vizsgálati Osztály Fogdaszabályzata hatályát veszti.

FÖLDESI JENŐ s. k.,
hór. vezérőrnagy
miniszterhelyettes

Budapest 1983. június hó 8-án.

Készült: 80 példányban.
Felterjesztve: miniszter elvtársnak,
államtitkár elvtársnak.
Kapják: elosztó szerint.

A BELÜGYMINISZTERIUM VIZSGÁLATI OSZTÁLYÁNAK FOGDASZABÁLYZATA

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A Belügyminisztérium Vizsgálati Osztályának Fogdaszabályzata (a továbbiakban: Szabályzat) a BM Vizsgálati Osztály (a továbbiakban: Osztály) fogdájában a fogva tartási és a fogdaszolgálati feladatok végrehajtását szabályozza.
2. A Szabályzat alkalmazásában fegyver alatt értendő: a lőfegyver és a gumibot. Alkalmazásukra a Szabályzat VII. fejezetében meghatározott esetekben kerülhet sor.

A fogda

3. Az Osztály fogdája az Osztály által nyomozott ügyekben a fogva tartottak elhelyezésére és őrzésére szolgál. Az Osztály fogdájában más nyomozóhatóság által nyomozott ügy fogva tartottját elhelyezni csak kivételesen, a jelen Szabályzat rendelkezései szerint lehet.
4. A fogda: fogdakörletekre, zárkákra és kapcsolódó kisegítő, illetve mellékhelyiségekre (befogadó-letétkezelő, orvosi szobára, ételmelegítő-, fürdő-, zuhanyzó, WC helyiségekre, ruházati raktárra stb.), valamint sétaudvarra tagozódik.

A fogva tartás

5. Fogdai befogadásra és fogva tartásra a jogszabályokban meghatározott okok és feltételek fennforgása esetén kerülhet sor. A fogva tartás jogszerűségéért az azt elrendelő vezető a felelős.

6. A Szabályzat alkalmazása során fogva tartottnak kell tekinteni az őrizetbe vett, az előzetes letartóztatott, valamint az ideiglenes jelleggel a Vizsgálati Osztályon fogva tartott, illetve elítélt személyeket.

Biztonsági rendelkezések

7. A fogdaszolgálat teljesítése során a fogva tartottak őrzésének biztonságát maradéktalanul teljesíteni és érvényesíteni kell.

Ennek érdekében:

- a) a fogdakörletben egy beosztott egyedül semmilyen körülmények között sem teljesíthet szolgálatot. A fogdakörletbe a fogva tartottakon és az ott szolgálatot teljesítőkön kívül csak az ellenőrzésre jogosultak — az őrparancsnok kíséretében — léphetnek be;
- b) fogdakörletbe lőfegyverrel belépni, ott lőfegyvert tartani, viselni, a fogdakörletben szolgálatot teljesítőknél fogdán belül öltözködni, ruházatukat a fogdakörletben tartani tilos. A fogdakörletben szolgálatot teljesítők könnygázszóró-palackkal, riasztó gumibottal, az épületen belül a fogva tartottak kísérését végző őrök pedig gumibottal lehetnek felszerelve.

Fogdai szolgálatban vagy épületen belüli kíséréseknél az őrszolgálati beosztottak lőfegyvert nem tarthatnak maguknál, illetve nem viselhetnek;

- c) a fogdakörletek kijárati ajtajait mindenkor külön biztonságos vasráccsal kell ellátni: a fogdakörleteket a lépcsőházaktól külön ajtóval el kell választani. A fogdakörletek kijárati ajtajait állandóan, a vasrácsait pedig munkaidőn kívül és munkaszüneti napokon lezártan kell tartani;
- d) az objektum védelme érdekében naprakész állapotnak megfelelő intézkedési (riadó) tervet kell kidolgozni az esetleges zendülés, valamint a fogdában, illetve az objektum más épületrészében keletkezett tűz esetére. A terveket az Osztály vezetője hagyja jóvá, amelyeknek egy-egy példányát az őrparancsnok és az Osztály ügye-

letes tisztjének szolgálati iratai között kell elhelyezni. A terveket a Fővárosi Bv. Intézet parancsnokával a kölcsönös segítségnyújtás és együttműködés érdekében az egymást érintő kérdésekben egyeztetni kell;

- e) a fogdakörletek bejárati és a zárkák ajtajaihoz két-két darab kulcsot kell rendszeresíteni. Az órparancsnok kezeli a fogdakörletek bejárati és a zárkák ajtajainak kulcsait — amelyekből egy-egy példányt a szolgálatra besztott körletfelelősnek ad ki. Ezeket a körletfelelős kezeli, és a fogdakörlet ideiglenes elhagyása esetén csak az órparancsnok által kijelölt körletörnek adhatja át azokat;
- f) a fogva tartottakat a vizsgálati körletbe az I. és II. sz. lépcsőházban és átjárókon kell a fogdából le-, illetve oda visszakisérni. A fogva tartottak kísérését az átjárókon és a folyosókon elhelyezett jelzőberendezések bekapcsolásával jelezni kell, a más fogva tartottakkal, illetve illetéktelen személyekkel történő találkozásuk elkerülése végett;
- g) a fogdában a fogva tartás körülményeiért, a biztonságos őrzésért, a fogda rendjéért és a fegyelemért — a szolgálat szervezés és ellenőrzés vonatkozásában — az alosztály vezetője és az órparancsnok —, egy-egy fogdakörlet vonatkozásában pedig a végrehajtás kérdésében — a körletfelelős, illetve a körletőr felel;
- h) a fogva tartottat az ügy vizsgálójával és a fogdaügyeletessel előzetesen egyeztetve kell a kijelölt zárkában elhelyezni;
- i) a fogva tartottakat a zárkában kettesével, (az azonos ügyben levőket egymástól, a nőket a férfiaktól, fiatalkorúakat a felnőttektől, köztörvényes bűncselekményt elkövetőket a politikai bűncselekményt elkövetőktől, NDK állampolgárokat más állampolgároktól elkülönítve) — a fokozott ellenőrzés alatt tartandókat televízióvevővel ellátott zárkában — kell elhelyezni.

Fokozott ellenőrzést az ön- és közveszélyes személyeknél, vagy más okból nagyobb biztonsággal őrizendő fogva tartottaknál az őrségi vagy a vizsgálati alosztály vezetője rendelhet el.

A fogdaszolgálatot ellátók közül a fogva tartottakat név szerint csak a befogadó-letétkezelő, a fogdaügyeletes, valamint ezek előljárói ismerhetik meg.

II. FEJEZET

FOGDASZOLGÁLAT ÉS A SZOLGÁLATOT TELJESÍTŐK ÁLTALÁNOS FELADATAI ÉS KÖTELESSÉGEI

8. A fogdában — 24 órás szolgálat alatt — állandó jelleggel, körletenként egy körletfelelőst, és egymást 4 óránként váltva, egy-egy körletőrt kell szolgálatra vezényelni.
9. Az Osztályon a fogva tartottaknak a fogdába történő befogadását az ott elhelyezettek biztonságos őrzését, kísérését, szállítását, szabadlábba helyezését és a letéti tárgyaik kezelését az Osztályhoz szervezett Őrségi Alosztály (a továbbiakban: Alosztály) teljesíti.

Az Alosztály feladatát az Osztály állománytáblázatában meghatározott létszámmal, a vonatkozó jogszabályok, a jelen Szabályzat, az Őrutasítás, a munkáját érintő egyéb parancsok és utasítások, valamint az Osztály vezetőjének intézkedései, illetve rendelkezései szerint végzi.

10. Fogdaszolgálatot csak az a rendőr teljesíthet, aki:
 - a) a beosztásához előírt képesítési követelményeknek megfelel;
 - b) erre egészségileg és fizikailag alkalmas;
 - c) a rendőrtiszthelyettesi (őrparancsnok esetén a rendőrtisztképző) iskolát elvégezte, az őrszolgálatra vonatkozó előírásokat megismerte és e Szabályzathoz vizsgát tett. A vizsga letételét tanúsító okmányt az érintett személyzeti anyagában kell elhelyezni.

Nem láthat el fogdaszolgálatot az, aki:

- szervi betegségben szenved (szív, gyomor, ideg stb.);
- nagyothalló;
- mozgásban korlátozott (reumás, ízületi beteg stb.);

- szemüveget visel;
- aki fegyelmi vagy büntetőeljárás hatálya alatt áll.

A rendőr fogdaszolgálatra történő kiképzéséért és beosztásáért az Alosztály vezetője felelős.

11. Fogdaszolgálatot teljesítők feladata:

- a) szolgálati helyükön, a fogdakörletekben a Szabályzatban előírt rendet fenntartani, mindennemű rendellenességet, szökést, támadást, öngyilkosságot öntevékenyen, határozottan megelőzni és megakadályozni. Ezek érdekében, indokolt esetekben — a vonatkozó rendelkezések szerint — szükséges mértékű kényszerintézkedést is alkalmazhat;
- b) a fogva tartottak őrzését zavaró rendellenességet, a szolgálati helyükön tapasztalt műszaki meghibásodást szóban, telefonon vagy a fogdakörletekben elhelyezett jelzőberendezés útján az őrparancsnoknak, illetve előljáró parancsnoknak vagy ügyeletesnek haladéktalanul jelezni, illetve jelenteni;
- c) a fogdakörletbe belépni és onnan kilépni vagy ott tartózkodni csak az előírt magatartási szabályokat betartva a szabályzatban megjelölteknek (kísérő őr, ellenőrző előljáró, őrparancsnok, ügyész), illetve az ott fogva tartottaknak (kíséret mellett) lehet.

Az őrhelyek biztonságát megőrizni, illetéktelen személynek az őrhelyhez történő közelítését és oda való bejutását megakadályozni;

- d) szolgálatba lépéskor feladatukkal kapcsolatos tárgyakat, iratokat, a szolgálat ellátása és a fogva tartottak őrzésére kapott utasításokat, valamint a szolgálati idejük alatt tapasztalt jelenségeket váltótársaknak átadni, azoktól átvenni. Az átvett leltári tárgyakért anyagi felelősséggel tartoznak;
- e) szolgálatba lépéskor a szolgálati helyükön levő telefon, a biztonságot szolgáló és a televízió technikai berendezések használhatóságát, továbbá az ott zárva tartandó ajtók állapotát ellenőrizni;
- f) előljáróiknak maradéktalanul jelenteni, ha a fogva tartottak között hozzátartozójuk, rokonuk, velük baráti vagy bármilyen ismeretségi kapcsolatban levő személy volna;

- g) az Alosztály vezetője által meghatározott ruházatban szolgálatot teljesíteni. (Fogdában szolgálat idején általában gumitalpú cipőt viselhetnek.);
- h) az Osztály konspirációs és biztonsági szabályzatának rendelkezéseit megtartani;
- i) fegyverzetüket fogdán kívül, a fegyverszobában tárolni;
- j) előjáróiknak a Rendőrség Alaki-Karhatalmi Szabályzatában meghatározottak szerint jelentkezni, kerülve a hangos szavak használatát;
- k) az ellenőrzést végzőknek jogosultságuk szerint megfelelő mérvű tájékoztatást adni feladataikra és a fogva tartottakra vonatkozóan.

12. A fogdaszolgálatot teljesítőknek tilos:

- a) szolgálati helyüket engedély nélkül elhagyni;
- b) szolgálatteljesítés közben olyan tevékenységet folytatni, amely figyelmüket a feladatuk teljesítésétől elvonhatja;
- c) előjárói utasítás nélkül fogva tartottakat a fogdába befogadni, szabadlábra helyezni, az őrizetükre bízott személyt felügyelet nélkül hagyni, vagy azt más személy őrizetére bízni;
- d) fogva tartottal önkényeskedni, azt emberi méltóságában, önérzetében sérteni, szidalmazni, bántalmazni, önkényesen kedvezményben vagy kedvezményelvonásban részesíteni;
- e) fogva tartottal a szolgálati feladatok ellátásához szükséges kérdéseken túlmenő beszélgetést folytatni, a fogva tartottól bűncselekményével kapcsolatban felvilágosítást kérni vagy bármilyen felvilágosítást adni, illetve a fogva tartottól bármilyen ajánlatot, tárgyat vagy bármilyen előnyt kérni, kilátásba helyezni vagy elfogadni;
- f) fogva tartottak vagy fogva tartott és más személyek között írást, tárgyat, üzenetet közvetíteni, részükre üzenetváltást lehetővé tenni, továbbá fogva tartottakról bármilyen kérdésben — előjáróikon kívül — másnak felvilágosítást adni;

g) az előírtaktól eltérő fegyverzettel, illetve ruházatban szolgálatot teljesíteni;

h) a szolgálati helyeiken rendszeresített telefont csak szolgálati jelentésekre lehet igénybe venni.

13. A fogdaszolgálat felelős parancsnoka a szolgálatban álló őrparancsnok, akit távollétében az őrszoba ügyeletes helyettesít.

A fogdaszolgálat:

— fogdai őrszolgálati és

— fogdaügyeleti őrszolgálati feladatkörökre tagozódik.

a) A fogdai őrszolgálatához tartozik:

— körletfelelős és

— körletőr.

fogdai őrszolgálatához tartozónak kell tekinteni a munkáltató-őri beosztást is.

b) Fogdaügyeleti őrszolgálatához tartozik:

— fogdaügyeletes,

— befogadó-letétkezelő,

— kísérő, sétáltató őr.

Az őrparancsnokok, az őrszoba ügyeletesek, a fogdaügyeletesek, a körletfelelősök és a körletőrök szolgálati rendszere: 24 óra szolgálat és 48 óra szabadidő.

A körletőrök a 24 órás munkaidőben 4 óránkénti váltással látják el feladatukat. Részükre négy órás őrszolgálat után általában 4 óra időtartamú pihenőt kell biztosítani, majd 4 óra készségi szolgálatot kell teljesíteniük.

A kísérést és a munkáltatást végző örök, valamint a befogadó-letétkezelők 8 órás munkaidőben teljesítenek szolgálatot.

A fogdai őrszolgálat és fogdaügyeleti őrszolgálat beosztottai részére az Osztály vezetője időlegesen ettől eltérő munkaidőt is elrendelhet.

FOGDASZOLGÁLATI FELADATOK

14. Az Alosztály vezetőjének feladat- és jogkörét az Osztály ügyrendje tartalmazza.
15. Az őrzőparancsnok fogdaszolgálattal kapcsolatos feladatai:
 - a) az őrzőparancsnok, a mindenkori szolgálatban levő őrségi szakasz parancsnoka, az Alosztály vezetőjének közvetlen alárendeltségébe tartozik. Részére utasítást csak előljárói (az Osztály vezetője, az Alosztály vezetője, munkaidő után és munkaszüneti napokon az Osztály ügyeletes tisztje) adhatnak;
 - b) a szolgálatba lépéskor átveszi a szolgálatot, valamint annak ellátásával kapcsolatos iratokat és tárgyakat, amelyeknek megtörténtét az őrnaplóban történő aláírásával igazol;
 - c) a szolgálatba lépő állományt fogdai, fogdaügyeletesi és kísérő őri szolgálatra osztja be (vezényli);
 - d) a fogdaszolgálatba lépő őrséget eligazítja feladataira és a beosztottakat szolgálati helyükre elindítja. A leváltott állományt jelentéstételük után pihenőbe helyezi. A váltásnál ellenőrzi a körletfelelősök és körletörök őrhelyeiről a jelzőberendezések útján az őrszobára történő bejelentkezését;
 - e) munkanapokon az őrnaplóval 08.30 órakor az Alosztály vezetőjénél eligazításra jelentkeznek;
 - f) írásbeli utasításnak megfelelően intézkedik a fogva tartottak befogadására, átszállítására, illetve szabadlábra helyezésére.
 - g) a fogdakörletekben és a fogdaügyeleten 4 óránként ellenőrzi az őrséget. Az ellenőrzés tényét, valamint annak során tapasztalt észrevételeit az őrnaplóba, illetve a fogdakörletekben elhelyezett ellenőrző naplóba bevezeti;
 - h) az általa tapasztalt, illetve alárendeltjei által jelentett rendellenességek ügyében, valamint más kérdésekben a

szükséges intézkedéseket megteszi. A hatáskörét meghaladó ügyekben előljárójának, a halasztást nem tűrőket az Alosztály vezetőjének, az Osztály vezetőjének, illetve az Osztály ügyeletes tisztjének jelenti;

- i) a fogdában, illetve a Fővárosi Büntetésvégrehajtási Intézet II-ben történt zendülés esetén, vagy az épület bármely részében tűz keletkezésekor, illetve észlelésekor a vonatkozó riadótervek szerint intézkedik. Ilyen esetekben kötelessége a szolgálatot ellátó teljes állomány (kézsültségi, pihenő és szolgálatban levő részeinek) riadóztatása;
- j) az épületbe érkezett és az onnan távozó gépjárműveket, a bennük helyet foglaló személyeket és a járművek rakományát a fogdaügyeletes vagy az általa kijelölt őr útján ellenőrzi és igazoltatja. Ennek megtörténtét — és eredményét — az arra rendszeresített naplóba feljegyzi;
- k) ellenőrzi a fogdai berendezések, felszerelések szabályszerű használatát és állapotát. Szolgálati úton igényli a szükséges anyagi és technikai eszközöket, kezdeményezi a meghibásodott berendezések helyreállítását. A használaton kívüli fogdakörleteket hetenként ellenőrzi az esetleges műszaki meghibásodások felfedése végett, amelyek megtörténtét az órnaplóban jelenteni tartozik;
- l) munkanapokon a hivatali idő után és munkaszüneti napokon intézkedik a befogadások és a szabadlábra helyezések végrehajtására, a fogva tartottak kihallgatására történő kísérésére, továbbá, hogy a hivatali munkaidőn kívüli kihallgatások idején a vizsgálótisztek szobája közelében őr tartózkodjon;
- m) kezdeményezi a fogdában történt rendkívüli események kivizsgálását.

16. Az őrszoba-ügyeletes feladata:

- a) az őrparancsnokot időleges vagy tartós távollétében helyettesíti, szolgálatában annak jogkörében, illetve utasítása szerint jár el;
- b) folyamatosan figyelemmel kíséri az őrszobában felszerelt technikai berendezéseket, amelyek a fogva tartot-

tak fokozott őrzését, a fogdaszolgálatot teljesítők, valamint a kihallgatásokat végző vizsgálotisztek biztonságát és védelmét szolgálják.

A biztonsági berendezéseket a következők szerint kezeli:

- a televízió-vevőkkel ellátott zárakban és sétatülkben elhelyezett, fokozott ellenőrzés alatt álló fogva tartottakat a tv-készülékek 5—10 perces időközönkénti bekapcsolásával — indokolt esetben állandó jelleggel — ellenőrzi;
- a fogdaépület alagsorán az ún. „zsilipen” át a fogdakörletből, illetve a fogdakörletbe távozó személyeket ez irányú jelzésükre tv-készüléken ellenőrzi és az előtérbe, „zsilipbe” beengedi. Ezután az ajtót lezárja, a másik ajtót csak azt követően nyithatja ki, miután a tv-készüléken, illetve a hangosbeszélőn keresztül is meggyőződött a jelzést adó személy áthaladásra jogosultságáról. Az előtérbe illetéktelenül belépő személyt a további intézkedésig visszatartja, amikor is az előtér ajtajait villanyzárral lezárja. Személyeknek a fogdakörletből vagy oda történő áthaladásakor, a „zsilipben” tartózkodásuk idején egyidejűleg csak az egyik ajtót szabad kinyitni;
- a televízió-vevőkkel ellátott fogdakörleteket a tv-készülék 10—15 perces időközönkénti bekapcsolásával — indokolt esetben rövidített időközönként — ellenőrzi;
- a fogdakörletekből a berendezéseken jelzett rendelkezés esetén, ha a körletben televízió-vevő van, azt haladéktalanul bekapcsolja; ismereteiről az őrparancsnoknak (előjárójának) nyomban jelentést tesz; és a továbbiakban a kapott utasítás szerint jár el. Ha a veszélyeztetett körletben televízió-vevő nincs vagy az nem működik, a veszélyhelyzetről érkezett jelzést azonnal jelenti az őrparancsnoknak (előjárójának) és az utasításai szerint cselekszik;
- az őrparancsnok távolléte vagy elérhetetlensége esetén öntevékenyen intézkedik; az őrségi állomány felhasználásával a rend helyreállítása és a biztonságos őrzés megtartása érdekében, indokolt esetben a

szükséges kényszerintézkedések alkalmazásáról is rendelkezhet.

Vizsgálóiszti szobából érkezett riasztó jelzés esetén az érintett szobába haladéktalanul őroket küld a szükséges intézkedés megtétele végett;

- a fogdaépületből a vizsgálati épületbe vezető I., II. és III. emeleti átjárókban elhelyezett biztonságtechnikai berendezést munkaidőn kívül és munkaszüneti napokon állandóan bekapcsolva tartja. Ha valamelyik készülék az átjáróban személy tartózkodását jelzi, annak kiletét és az ott-tartózkodása indokoltságát a legközelebbi fogdakörlet körletfelelősén vagy kiküldött ór útján nyomban ellenőrzi és a szükséghez képest intézkedik.

17. A körletfelelős feladata:

- a) feladatát az órparancsnok alárendeltségében látja el;
- b) az alárendeltségébe beosztott körletőrökkel végzi a fogdakörletben elhelyezett fogva tartottaknak a Szabályzat szerinti őrzését, ellátását;
- c) a körletfelelősi szolgálat 24 órás időtartamú, amelynek a fogdakörletben történt átvételét, illetve átadását az erre rendszeresített könyvbe kell bejegyezni.

A szolgálat átvétel, illetve átadás kiterjed:

- a fogdakörletben elhelyezett fogva tartottak létszámára,
- szolgálati okmányokra,
- a fogdakörlet leltári átadására,
- a fogdában történt meghibásodásokra, illetve ott végzett javító-karbantartó munkákra,
- a lelépő körletfelelős szolgálata idején történt eseményekre és kapott utasításokra,
- a zárkákra és az ott fogva tartottakra,
- a fogva tartottak gyógyszerellátására és a velük kapcsolatos kedvezményekre, fenyítésekre,
- a fogda rendjére és tisztaságára,

- a zárkák kulcsainak meglétére, ezen ajtók zárjainak biztonságára,
- a riasztó és képtechnikai berendezések állapotára;

d) a fogva tartottakat befogadásuk alkalmával kioktatja a magatartási szabályokra, kötelességeikre, jogaikra, felhívja a figyelmüket az előírások megszegése esetén a kedvezményelvonási, fenyítési következményekre, ellenszegülés vagy támadás esetén a kényszerítő eszközök alkalmazásának lehetőségére.

Eligazítja a fogva tartottat arra is, hogy rendőr vagy más személy belépésekor feladata, illetve kötelessége felállni és arccal az ablak felé fordulni, ha megszólítják és kérdéseket intéznek hozzá, a kérdező felé fordulva fejelemzetten válaszolni.

A fogva tartottat fehérneművel ellátja és a fogdaügyeletes által meghatározott zárkában elhelyezi;

e) a fogva tartottat csak a fogdaügyeletes által aláírt kísérlap ellenében a kísérő őrnök adhatja át. A fogva tartott visszakísérésekor a kísérlapot — amelyen aláírásával igazolja a fogva tartott átvételét — a kísérő őrnök visszaadja;

f) a munkáltató őrnök erre a célra felfektetett nyilvántartó könyvben aláírás ellenében kiadja és fogadja vissza a házimunkásokat; azok azonosító számának és az időpontoknak feltüntetésével;

g) a fogva tartottak ruházatát befogadásuk, a fogdakörletből történt kiadásuk és oda való visszaérkezésük esetén átvizsgálja. Szemrevételezéssel ellenőrzi, hogy a fogdából ideiglenesen ki-, majd visszazállított fogva tartotton látható-e külsérelmi nyom, és ha indokoltnak tartja, erről rákérdezéssel is köteles meggyőződni. A fogva tartott esetleges sérüléséről az őrparancsnoknak is jelentést tesz. A ruházat átvizsgálása során előtálalt és zárkában nem tartható tárgyakat a fogva tartottól elveszi, majd erről az előljárójának jelentést tesz;

h) végrehajtja a zárkák hetenkénti, valamint szűrőpróbaszerű ellenőrzését;

i) a fogva tartott zárkájának ajtaját csak a körletőr jelenlétében nyithatja ki és oda csak a körletőr kívülről tör-

ténő biztosítása mellett (annak otlitékor) léphet be. A körletőrrel együttesen csak abban az esetben léphet be a zárkába, ha eközben kívülről további ór biztosítja őket;

- j) vezeti a fogdakörlettel kapcsolatos nyilvántartást;
- k) a fogva tartottak kérelmeiről, panaszairól, ezzel kapcsolatban tett intézkedéseiről írásban jelentést készít, melyet naponként 07.00 óráig a fogdaügyeleteshez továbbít. Fogva tartottak kihallgatásra történt jelentkezését, megbetegedését soron kívül jelenti a fogdaügyeletesnek;
- l) a fogva tartottak részére az étkeztető-munkáltató őről az ételt átveszi és kiosztja. Az étkezés befejeztével az étkezési eszköz sértetlenségét és darabszámát ellenőrzi;
- m) a fogva tartottak részére a fogdakönyvtárból könyveket ad ki. Ellenőrzi, hogy a könyvekbe történtek-e bejegyzések, jelzések, vagy azokat megrongálták-e. A könyvek és egyéb berendezési tárgyak megrongálásáról — a kárterítés folyamatba tétele végett — az órparancsnoknak jelentést tesz. A bejegyzésekkel ellátott, megrongált könyveket a használatból kivonja. A fogva tartottaknak hozzátartozóik által engedéllyel behozott, átvett és az általa ellenőrzött könyveket átadja.

A fogva tartottaknak átadja az engedélyezett — a kísé-
rő ór, illetve a befogadó-letétkezelő által hozzá eljutta-
tott — csomagot, kiegészítő élelmiszert, egyéb szükség-
leti cikkeket, amelyek tartalmát előzetesen a fogdaügye-
leti szolgálat köteles ellenőrizni.

18. A körletőr feladata:

- a) a körletőr e Szabályzat szerint a körletfelelős alárendeltségében, annak irányításával végzi a fogdakörletekben elhelyezett fogva tartottak őrzését, ellátását;
- b) szolgálatba lépéskor az előző körletőrrel a kémlelőnyiláson keresztül ellenőrzi valamennyi zárkában a fogva tartottakat. Az ellenőrzést a továbbiakban — legalább tíz percenként — ismétli, hacsak ettől eltérő ellenőrzésre nem kapott utasítást;
- c) fogva tartott zárkáját csak a körletfelelős vagy az azt helyettesítő másik körletőr jelenlétében nyithatja ki és

oda csak a körletfelelős feladatai között a Szabályzat 17/h. alpontjában meghatározottak szerint léphet be;

- d) közreműködik a zárkák ellenőrzésében, a fogva tartottak ruházatának átvizsgálásában, valamint a tisztálkodásuk felügyeletében;
- e) a kémlelőnyíláson keresztül a dohányzó fogva tartottak tüzet ad;
- f) a körletőr az ideiglenesen távollevő körletfelelős helyettesítésekor, az őrparancsnoktól kapott ez irányú megbízás alapján, kezeli a zárkák ajtajainak kulcsát. Ilyen esetekben a körletfelelősre vonatkozó rendelkezések szerint jár el.

19. A fogdaügyeletes feladata:

- a) a fogdaügyeletes az őrparancsnok alárendeltségében szervezi és végrehajtja a fogva tartott befogadásával, nyilvántartásával, kihallgatásokra kíséréssel, szállításával, valamint a letéti tárgyai kezelésével kapcsolatos feladatokat;
- b) szolgálatba lépéskor áttekinti a fogdán folyamatban lévő intézkedéseket, és átveszi a fogdaügyeleten rendszerített iratokat; ellenőrzi az ott elhelyezett biztonsági jelzőberendezés működését;
- c) írásbeli utasítás alapján végrehajtja a fogva tartottak befogadását, szállítását, valamint szabadlábba helyezését. Befogadáskor ellenőrzi a fogva tartott személyazonosságát;
- d) a fogva tartottakat az ügy vizsgálójával történt előzetes egyeztetés alapján a kijelölt zárkában — ennek hiányában üres zárkában — helyezteti el. Szükség esetén kezdeményezi a fogva tartottak körleten belüli átcsoportosítását;
- e) a fogva tartottakról titkosított nyilvántartó könyvet vezet, amelyben feltünteti a fogva tartottak személyi adatait, törzsszámát, ügyének vizsgálóját, zárka szerinti elhelyezését, a befogadás, más szervhez történt át-, illetve onnan való visszaszállítás időpontját. Kezeli a fogva tartott fogva tartásával (befogadás, kedvezmények, fe-

- nyítések, átszállítás, orvosi kezeltetés) kapcsolatos iratokat. A nyilvántartó könyvet évente kell záradékolni;
- f) a fogva tartottak kihallgatásra kíséréséhez a kísérő őröknek a törzs- és zárkaszám feltüntetésével kísérőlapot ad ki és erről titkosított füzetben nyilvántartást vezet. A visszaérkezett kísérőlapokat egy hónap időtartamig őrzi;
 - g) fogva tartottat kihallgatásra csak az ügyben illetékes vizsgálótiszt vagy elöljárója intézkedésére és csak az épületen belül megjelölt helyre kísértethet;
 - h) az Osztály vezetője (helyettese) által aláírt és bélyegzővel ellátott írásbeli rendelkezés alapján intézkedik a fogva tartottnak és letéti tárgyainak meghatározott szervhez történő átkísérésére;
 - i) a fogva tartottnak épületen kívüli kísérése a Rendőrség Szolgálati Szabályzata és a Rendőrség Alaki-Karhatalmi Szabályzata szerint történhet.

A kísérést végző őroket a Rendőrség Szolgálati Szabályzata és a Rendőrség Alaki-Karhatalmi Szabályzata vonatkozó rendelkezéseire figyelemmel eligazítja, és ellenőrzi a részükre előírt felszerelési tárgyakat, a fegyverzetnek, iratoknak, a fogva tartott letéti tárgyainak meglétét, valamint a szállításra előkészített személyazonosságát és a gépjárművet;

- j) szabadlábba helyezés esetén ellenőrzi az érintett személyazonosságát; intézkedik letéti tárgyainak és a szabadlábba helyezési igazolásnak a kiadásáról;
- k) a fogva tartott befogadása, más szervhez történő elszállítása, valamint megbetegedése esetén intézkedik az Osztály vezető főorvosa (a továbbiakban: orvos) — kivételes esetben az orvos távollétében az Egészségügyi Szolgálat beosztottja — által történő megvizsgálása, kezeltetése, szükség esetén a Bv. Központi Kórházba szállítása iránt;
- l) a fogdaügyeleten elhelyezett riasztó készülék jelzése esetén a kísérő őroket riasztja és haladéktalanul a jelzést adó kihallgató helyiségbe irányítja őket, a veszély elhárítása vagy a rend helyreállításához szükséges más intézkedés foganatosítása végett;

- m) ha a fogva tartottat kihallgatásra kísérték, köteles a fogdaügyeleten tartózkodni, amelyet szolgálati okból is csak akkor hagyhat el, ha alárendeltjei közül valakit a helyettesítésével megbízott, avagy munkaidő után az őrpáncsnok által a helyettesítésére küldött őr leváltja;
 - n) a vizsgálótisztek által a fogva tartottaknak szolgálati jegen előírt kedvezményről (napközbeni fekvés, saját könyv olvasása, illetve hozzátartozó által beadott saját gyógyszer használata) értesíti az illetékes körletfelelősöket és ennek megtörténtét a fogva tartottak nyilván tartó könyvébe feljegyzi;
 - o) a fogdában, illetve a fogva tartottakkal történt eseményekről, az általa tett intézkedéseiről, a fogva tartottak számában beállt változásokról naponként jelentést készít;
 - p) az élelmezési előadóhoz naponta 09.00 óráig írásban közli a fogva tartottak létszámát, megjelölve a diétás étkezésben részesülők, vagy hideg étellel ellátandók számát;
 - r) munkanapokon 17.00—08.00 óra között és munkaszüneti napokon a fogva tartott befogadását, szabadlábba helyezését, az őrpáncsnok által kiküldött őr biztosítása mellett, személyesen hajtja végre.
- Hivatali időn kívül a fogva tartottaknak az épületben kihallgatásra történő és a fogdába való visszakísérését az őrpáncsnok által kijelölt őr útján teljesíti;
- s) irányítja, ellenőrzi az alárendeltségébe tartozó kísérő őrök, a befogadó-letétkezelő munkáját, illetve az anyagi és pénzügyi csoport vezetőjével egyezteteti a fodrász feladatait.

20. Befogadó-letétkezelő feladata:

- a) a befogadó-letétkezelő a fogdaügyeletes alárendeltségében e Szabályzatban, és a vonatkozó osztályvezetői intézkedésben meghatározottak szerint végrehajtja a fogva tartottak befogadását, szabadlábba helyezését, valamint letéti tárgyaik kezelését;

b) befogadásakor a fogva tartottat felszólítja a nála levő tárgyak átadására, zsebei kiürítésére, majd a kísérő őrendőr-tanú jelenlétében megmotozza;

c) a motozást csak a fogva tartottal azonos nemű hivatásos állományú rendőr foganatosíthatja.

Fogva tartott nők motozását kivételes esetben végrehajthatja az Osztály más alosztályára beosztott hivatásos, kinevezett polgári vagy szerződéses állományú női alkalmazottja is (részükre a motozás végrehajtásáért a Szabályzat 116. pontjában meghatározott díj kifizetendő);

d) a fogva tartottól el kell venni minden olyan tárgyat, amellyel önmagában vagy másban, a fogda állagában és felszerelésében kárt tehet, illetve amely támadásra vagy szökés előkészítésére alkalmas;

e) a fogva tartottnak befogadásakor alsó ruházatát — ha pedig a fogda belső rendjének, a biztonságnak megtartása ezt megkívánja, meleg zoknit és fertőtlenített cserelábbeli — gumipapucsot — ad ki. Cserelábbelivel történt ellátás esetén a fogva tartottnak a saját lábbelijét akkor adhatja ki, ha a fogva tartottat véleg vagy ideiglenes jelleggel valamely nyomozási cselekmény foganatosítása, illetve más hatósághoz (bírószág, ügyészség) történő előállítására véget szállítják el;

f) a befogadásakor történt orvosi vizsgálatról készült igazolást (leletet) a fogva tartott irataihoz csatolja;

g) a fogva tartottaktól a motozaskor elvett vagy önként átadott letéti tárgyaikról három példányban jegyzőkönyvet vesz fel, melyet — rajta kívül — a fogva tartott és a rendőr-tanú ír alá. A jegyzőkönyv első példányát a letéti tárgyakhoz, a második példányt a fogva tartott irataihoz csatolja, a harmadik példány a tömbfűzetben marad.

Jegyzőkönyvet kell felvenni abban az esetben is, ha a fogva tartottól semmi sem kerül elvételre, (amikor is ezt a tényt kell a jegyzőkönyvbe rögzíteni).

A motozás során a fogva tartottnál vagy nála levő csomagokban, illetve más tárgyakban (gépkocsi, útipoggyász stb.) elrejtett dolgokról külön jegyzőkönyvet kell

felvenni. A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni, hogy milyen dolgok hol voltak elrejtve és előtálalásukra hogyan került sor;

h) a letét lehet:

- érték letét: pénz, csekkfüzet, ékszer, óra, totó-lottószelvény, zálogjegy, különböző értéktárgy stb.,
- bűnjel letét: okmányok, iratok és egyéb olyan dolgok (esetenként pénz és értéktárgyak is), amelyek a bűncselekmény elkövetésével közvetlenül vagy közvetve kapcsolatban álltak vagy abból származnak,
- személyi letét: a fogva tartottól származó azon dolgok, amelyek nem esnek sem érték-, sem bűnjel letét alá,

i) a pénzt egy összegben (ha esetleg bűnjel, akkor részletezve és jellegzetességük leírásával); a további értéktárgyakat jellegzetességük, darabszámuk részletes leírásával; az okmányokat igazolványokat azonosításra alkalmas módon tárgyuknak, számuknak megfelelően kell feltüntetni;

j) ha a befogadásra kerülő fogva tartott ruházatán a Szabályzat 20/d. alpontjában meghatározott tárgy van és annak eltávolítása a ruha megrongálása nélkül nem lehetséges, részére — a leltári készletből — megfelelő ruházatot kell kiadni;

k) a fogva tartott letéti tárgyainak kezelését egyebekben az Osztály vezetőjének az idevonatkozó intézkedése szerint teljesíti.

21. Kísérő ór feladata:

a) fogdaügyeletes által kiállított kísérőlap alapján végrehajtja a fogva tartottaknak a fogdából meghatározott kihallgatói szobába, illetve onnan a fogdakörletbe történő kísérését;

b) a fogva tartottakat kísérőlap ellenében veszi át a körletfelelőstől. A fogva tartott visszakisérésekor a körletfelelőstől visszakapott kísérőlapot átadja a fogdaügyeletesnek;

- c) biztosítja, hogy a kísért fogva tartottak egymással vagy illetéktelen személlyel a kísérés során ne találkozzanak, önmagukban vagy másokban kárt ne tegyenek.

A fogva tartottat — annak kezeit hátul összetéve — a karjánál fogva kíséri. Férfi fogva tartottat munkaidő után és munkaszüneti napokon megbilincselve kell kísérni. A bilincset a fogva tartotról a kihallgató szobában, illetve a fogdakörletbe érkezés után távolíthatja el. Egy ór egyidejűleg csak egy fogva tartottat kísérhet kihallgatásra;

- d) a kíséző ór a fogva tartott kísérése során saját nevének említése nélkül jelentkezik a vizsgálótisztnél, akit rendfokozata szerint szólít meg, majd a fogva tartott kihallgatásra történő előállítását a fogva tartott törzsszámának megnevezésével jelenti.

22. A kíséző ór feladata a fogva tartottnak más szervhez, illetve szervtől történő kísérése esetén:

- a) más szervhez történő végleges átszállítás esetén a fogva tartottat a befogadó helyiségbe kíséri, ahol a befogadó-letétkezelővel egyezteti a személyi adatokat és jegyzőkönyv alapján átveszi a letéti tárgyakat. A letéti tárgyak tekintetében észlelt esetleges hiányt, rongálódást vagy rendellenességet a fogdaügyeletesnek jelenti. A fogva tartottal egyidejűleg szállítja át a letéti tárgyait és az ügy egyéb csatolt iratait is (ügyészi rendelvény, bűnügyi iratok stb.).

A fogva tartottat és letéti tárgyait, valamint az egyéb iratokat a rendelkezésben megjelölt (címezett) szervnek, illetve megbízottjának jegyzőkönyvben vagy más szolgálati iraton aláírás ellenében adja át. Az átadásról készített iratokat a fogdaügyeletesnek továbbítja;

- b) más szervtől az Osztály fogdájába történő átszállítás végrehajtása előtt kikérő átirattal jelentkezik a megkeresett szerv vezetőjénél az érintett személy kiadása, illetve átvétele végett. A fogva tartottat a letéti tárgyival együtt veszi át és a rendelkezésre bocsátott járművel (gépkocsival) az Osztály fogdájába szállítja. Amennyiben az átvételkor a fogva tartottnak letéti tárgya hiányozna, arról jegyzőkönyvet kell felvenni;

c) személygépkocsival történő szállítás esetén a fogva tartott (két kísérő ór esetén) a hátsó ülésen középen vagy a hátsó ülés jobb oldalán (balján a kísérő órrel) megbilincselve foglal helyet;

d) a rabszállításra kialakított gépkocsival történő szállítás esetén a parancsnoki feladattal megbízott ór a gépjárművezető mellett, a további ór pedig a gépkocsiban oly módon foglal helyet, hogy a fogva tartottakat folyamatosan szemmel tartsa és őrzésüket a szállítás folyamán biztosítsa.

A szállítás előtt a fogva tartottakat meg kell bilincselni. Rabszállító gépkocsival történő szállítás esetén a fogva tartottakat kezüknél fogva — kivéve a terhes nőket — biztonságosan az üléshez kell kötni.

Az épületen kívüli kísérés esetén az ór fegyverzete pisztoly és gumibot. A kísért személyek nagyobb száma vagy fokozottabb veszélyesség esetén az órparancsnok elrendelheti a géppisztollyal történő kísérést.

Külső kísérés esetén a parancsnoki feladattal megbízott órnek indulás előtt figyelmeztetni kell a fogva tartottat a szállítás közbeni nyugodt, előírás szerinti magatartásra azzal, hogy annak megsértése esetén vele szemben kényszerintézkedést alkalmaznak és fel kell szólítania szükségletei elvégzésére.

Fogva tartott szállítás során a gépjárműnek csak a legszükségesebb és halaszthatatlan esetekben lehet megállni; amikor is fokozottan kell ügyelni az esetleges szökés megelőzésére, illetve megakadályozására;

e) közúti vagy más forgalmi ellenőrzés, illetve igazoltatás során a szállított fogva tartott személyét az ellenőrző közegek előtt felfedni nem lehet. A fogva tartottak kísérésével kapcsolatos feladatokra egyebekben a Rendőrség Szolgálati Szabályzata, valamint a Rendőrség Alaki-Karhatalmi Szabályzata az irányadó.

23. A fogva tartottak sétáltatásával kapcsolatos feladatok:

a) a feladatra vezényelt (beosztott) ór a fogdaügyelet alarendeltségében teljesíti a fogva tartottak mozgását, levegőztetését szolgáló egészségügyi sétáltatást;

- b) az őrnek a sétáltatás megkezdése előtt a kijelölt udvarrészeket (fülkéket) ellenőrizni kell, hogy ott ne legyen olyan tárgy, amellyel a fogva tartott önmagában vagy más személyben kárt tehet; az ajtók zárhatóak-e; nincs-e a falakon jelzés vagy más firkálás;
- c) a fokozott felügyelet alatt tartandó fogva tartottakat televízió-vevővel ellátott fülkében kell sétáltatni és ellenőrizni;
- d) a feladatra beosztott őr felügyel arra, hogy a fogva tartott zárkatársán kívül más fogva tartottal vagy illetéktelen személlyel ne találkozzon, üzenetet ne továbbítson, önmagában kárt ne tegyen. Egyazon sétatülkében egyidejűleg csak ugyanazon zárkában levő fogva tartottak sétáltathatóak.

24. Az étkeztető-munkáltató őrnek a fogva tartottal kapcsolatos feladatai:

- a) az őrparancsnok alárendeltségében szervezi és irányítja az Osztály Anyagi-Pénzügyi Csoport vezetője, vagy illetékes előadója által megjelölt feladatoknak az elítélt házimunkásokkal történő végrehajtását, és ellátja azok munka közbeni felügyeletét;
- b) a szükséges létszámú házimunkást a körletfelelőstől a nyilvántartó könyvben történő aláírás ellenében átveszi, illetve azokat annak a munka befejeztével ily módon visszaadja;
- c) egy munkáltató egyidejűleg legfeljebb 4 házimunkás elítélt őrzését teljesítheti. A házimunkások felügyeletét úgy kell végeznie, hogy azok mindegyikének tevékenységét egyidejűleg figyelemmel tudja kísérni;
- d) biztosítja, hogy a házimunkások mindenkor fegyelmezetten viselkedjenek és kísérésükkor egységben haladjanak; mozgás közben a házimunkásokkal együtt úgy kell haladnia, hogy azokat jól láthassa, és saját személye biztonságban legyen;
- e) ellenőrzi, hogy a házimunkások csak a kiadott munkával foglalkozzanak: megakadályozza, hogy a munka befejeztével a zárkába olyan tárgyakat vigyenek, amelyek

szükséghez vagy annak elősegítéséhez felhasználhatóak, illetve amellyel önmagukban vagy másban kárt tehetnek;

- f) az étkezési időkből a fogdakörletekbe szállíttatja a fogva tartottak ételmét. Az étkezés befejeztével ellenőrzi az étkezési eszközök darabszámát és épségét;
- g) étellemezzel összefüggő feladatra csak egészséges házimunkást lehet igénybe venni.

IV. FEJEZET

FOGVA TARTOTTAKKAL KAPCSOLATOS FELADATOK

Befogadás

25. A fogdába fogva tartottat befogadni csak az arra rendszerített nyomtatványon, írásbeli utasítás alapján szabad. Az Osztály fogdájába történő befogadásra utasítást adhat:
- az Osztály munkáját közvetlenül felügyelő vezető,
 - az Osztály vezetője (helyettese),
 - az Osztály ügyeletes tisztje, az előzőek előzetes felhatalmazása esetén.

A rendelkezést alkalmazni kell más nyomozóhatóságtól vagy büntetésvégrehajtási intézetből átkísért fogva tartott befogadásakor is.

26. A fogdában el kell különíteni:

- a) a férfiakat a nőktől,
- b) a fiatalkorúakat a felnőttektől,
- c) ugyanazon ügyben fogva tartottakat egymástól.

27. Lehetőleg el kell különíteni:

- a) az elítélteket,
- b) a visszaesőket,

- c) a fegyveres erők, fegyveres testületek és rendészeti szervek tagjait,
- d) a betegeket.

A zárkában csak a befogadóképességének megfelelő számú fogva tartottat szabad elhelyezni.

Zárkából kiengedés

28. Ugyanazon fogdakörletben bármely oknál fogva (tisztálkodás, kísérés stb.) egyidejűleg csak egy fogva tartottat lehet kiengedni. Két fogva tartottnak a zárkából való kiengedése csak az őrizet biztonságának (a kellő erőfölénynek) a megtartásával történhet.

Fogva tartott kiengedése esetén gondoskodni kell arról, hogy az ne juthasson olyan tárgyhoz, amellyel önmagában vagy másban kárt tehet vagy amelyet szökéshez felhasználhat.

Fogva tartott kiadása

29. A fogva tartottnak a fogdából való kiadására véglegesen vagy ideiglenesen kerülhet sor.
30. A fogva tartott végleges kiadása történhet:
- a) szabadlábba helyezés és
 - b) más szervhez (büntetésvégrehajtási intézethez, nyomozóhatósághoz) való átkísérése végett.
31. Ideiglenes kiadás történhet:
- a) nyomozási cselekmény foganatosítására,
 - b) bírósági tárgyalásra,
 - c) orvosi vizsgálatra való előállítás, illetve kórházi kezelésre szállítás, vagy
 - d) temetésen való részvétel végett.
32. Fogva tartottak szabadlábba helyezésére jogosult:
- a) az Osztály munkáját közvetlenül felügyelő vezető,

b) az Osztály vezetője (helyettese), ezek előzetes felhatalmazása esetén az Osztály ügyeletes tisztje az erre rendszerezített nyomtatványon, írásbeli utasítás alapján.

Az írásbeli utasítás alapján a fogva tartottat a fogdából szabadon kell engedni és el kell látni szabadlábra helyzési igazolással.

A letéti tárgyakat — a bűnjel letétbe helyezettek kivételével — a szabaduló fogva tartott részére vissza kell adni, amelyek átvételének megtörténtét vele alá kell iratni.

Elítéltet az Osztály fogdájából szabadítani nem szabad. Az elítélt személyeket szabadulásuk esedékességének ideje előtt két nappal az illetékes büntetésvégrehajtási intézetbe kell visszaszállítani: szabadításuk előkészítése és végrehajtása a büntetésvégrehajtási szervek feladata.

33. Fogva tartottnak más szervhez véglegesen vagy ideiglenesen történő átszállítása (nyomozási cselekmény fogantatása végetti kiadása) csak a befogadásra és szabadlábra helyezésre jogosultak írásbeli utasítása alapján történhet. (26. és 32. pont.)
34. A fogva tartottat büntető ügyben a bíróság és az ügyész, illetve az orvosszakértő írásbeli megkeresésére — a folyamatban levő ügy összefüggéseinek és kapcsolódásának értékelésére figyelemmel — általában a megjelölt helyre és időre elő kell vezetni.
35. A fogva tartottnak más büntető ügyben történő átkísérése a nyomozást folytató vizsgálati alosztály vezetőjének kezdeményezésére a Szabályzat 34. pontja szerint kerülhet sor.
36. Büntető ügyben a másodfokú bíróság tárgyalására a fogva tartottat ez irányú bírósági megkeresés nélkül is elő kell vezetni, ha azt a fogva tartott vagy védője kéri.
Ha a bíróság a fogva tartottat peres félként idézi, akkor kell őt elővezetni, ha a tárgyaláson meg kíván jelenni és az elővezetési költségeket előlegezi.
A fogva tartottat általában elő kell vezetni, ha őt a bíróság peres félként személyes megjelenési kötelezettség-

gel idézi és elővezetése nem mellőzhető. Ilyen esetnek tekinthető:

- ha a polgári per személyi állapotra vonatkozik;
- a fogva tartottat tanúként idézik;
- a közjegyző érdekeltként idézi.

Napirend a fogdában

37. A fogda napirendjét az Osztály vezetője az őrzésbiztonsági feltételek figyelembevételével határozza meg.
38. A napirend betartásának megszervezéséért, végrehajtásáért és ellenőrzéséért az Alosztály vezetője, illetve az őrparancsnok felelős.
39. A napirendtől el lehet térni, ha:
 - a) a fogdában rendkívüli esemény történt;
 - b) riadót rendeltek el;
 - c) ellenőrzést tartanak;
 - d) a fogdakörletben halaszthatatlan javító-karbantartó munkát végeznek;
 - e) azt egyéb szolgálati érdek indokolja.
40. A napirendet a zárkaajtó belső oldalára ki kell ragasztani. Tartalmát az analfabéták előtt felolvasással, a magyarul nem értőkkel pedig tolmács útján kell ismertetni. (A napirendet lehetőleg le kell fordítani olyan idegen nyelvekre, amelyek a fogdában elhelyezett külföldi fogva tartottak várhatóan ismernek.)

V. FEJEZET

ANYAGI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS

41. A fogva tartottak számára biztosítani kell, hogy egészségileg megfelelően gondozottak és ellátottak legyenek.

- a) A fogva tartottak részére a melegvizés fürdés (zuhanyozás) hetenként egyszer kötelező. (A női fogva tartottak részére a heti fürdésük közötti időben kérésre lehetőleg meleg vizet is kell biztosítani.)
- b) A fürdést és mosakodást zárkánként kell biztosítani, előbb a női, majd a férfi fogva tartottak részére. A nők fürdését az erre kijelölt női őr ellenőrizheti.
- c) A fogva tartott részére a tisztálkodáshoz szappant, törülközőt és puha műanyag fogmosó poharat kell adni.
- d) A férfi fogva tartott borotválkozását hetente kétszer, a hajvágást havi egy alkalommal kell biztosítani. A fogva tartott hajvágását és borotválását az Osztály állományába tartozó fodrász, a fogdakörletek erre kijelölt helyiségében végezheti. Ettől eltérő végrehajtást csak az Alosztály vezetője engedélyezhet.

42. A fogva tartottak részére a szabad levegőn tartózkodás tartama naponta legalább 30 perc. A fogva tartottak sétáltatását az Osztályon erre a célra rendszeresített sétaudvarban kell végrehajtani. A napi 30 perc időtartamú sétáltatást nem kell biztosítani azok részére, akik nyomozási cselekmény foganatosítása vagy más ok miatt egyébként is legalább 30 percet szabad levegőn töltöttek.

43. A napirendben meghatározott tisztálkodáshoz, illetve sétáltatáshoz a fogdai őrszolgálatot — indokolt esetben — a szükséges mértékben meg kell erősíteni.

44. A fogva tartottak ételmezéséről az Anyagi és Pénzügyi Csoport illetékes előadója gondoskodik az alábbi követelmények és lehetőségek figyelembevételével:

a) az ételmezés napi tápértéke: 2200—2600 kalória
(9210—10 885 J)

(fiatalkorúaké: 2600—3000 kalória
10 885—12 560 J);

b) naponta legalább két alkalommal a fogva tartottak részére meleg ételt kell adni. Amennyiben az étel három órán belül nem kerülne kiosztásra, ismételtelen fel kell forralni és két órán belül ki kell osztani. 5 órán túl a

főzött és felfelegetett ételeket étkeztetésre felhasználni nem szabad;

- c) hideg élelemről kell gondoskodni, ha a fogva tartottat 6 órát meghaladó időtartamra kiviszi a fogdából és olyan helyre kísérik, ahol főtt étel számára nem biztosítható;
- d) terhes nő részére a terhesség 5. hónapjától naponta 0,5 l tejet szükséges kiadni;
- e) a fogva tartottnak orvosi javaslatra lehet diétás ételmezést biztosítani;
- f) az étkezéshez puha műanyag tányért, kanalat, ivópoharat kell kiosztani.

Az ételt a zárkába csak a körletfelelős adhatja be, akinek az étkeztetéshez fehér köpenyt kell viselnie.

45. Az étel kiadagolásakor az étkeztető-munkáltató örnek meg kell győződnie arról, hogy a kiosztandó étel nem tartalmaz-e olyan anyagokat, amelyek az egészséget veszélyeztethetik. (Csont, csonthéjas gyümölcs, gyümölcsmag stb.) Az ilyen ételt nem szabad kiosztani. A fogva tartottak étkeztetése a zárkában történik. Az étel adagolásában olyan étkeztető-munkáltató ör és házimunkás vehet részt, aki egészségügyi szempontból nem esik kifogás alá.

(A fogva tartottak ételéből ételminta vételére és annak kezelésére a 4/1974. számú belügyminiszter-helyettesi utasítással kiadott Élelmezési Szakutasítás 56. pontjában meghatározottak az irányadók.)

Személyi felszerelések

46. A fogva tartott részére ki kell adni:
- a) két darab lepedőt és két darab törülközőt. (A lepedőket kéthetenként, a törülközőket pedig hetenként kell cserélni);
 - b) 2 db tisztított takarót;
 - c) matracot vagy laticel derékaljat;

- d) egy pár fertőtlenített gumipapucsot a Szabályzat 20/e. alpontjában foglaltak szerint.
47. Az Osztály Anyagi és Pénzügyi Csoportja gondoskodik a fogva tartottak részére a szükséges mennyiségű egészségügyi papír és vatta beszerzéséről, tárolásáról és kiadásáról.
48. A fogva tartottak részére tisztálkodási szereket (szappant, fogkefét, fogkrémet, fésűt) és cigarettát a letéti pénzükből, vagy a hozzátartozóik útján kell biztosítani. Ha ilyen lehetőséggel nem rendelkeznek, ezeket a fogva tartottak részére az Osztály költségvetése terhére lehet beszerezni és kiadni. Az Osztály terhére a fogva tartottaknak naponként tíz darab cigarettát lehet adni.

Egészségügyi ellátás

49. A fogva tartottat a fogva tartása ideje alatt rendszeres orvosi ellátásban kell részesíteni.
50. Az orvos köteles a fogva tartottak folyamatos egészségügyi ellátásáról, megbetegedésük esetén gyógyításáról intézkedni. Ellenőriznie kell a gyógyszerek adagolását, tárolását, felhasználását, az ételmezési, a higiéniai előírások betartását, valamint a tisztaságot, és hiányosságok esetén haladéktalanul kezdeményezze azok megszüntetését.
51. A befogadáskor, az ellenőrzéskor, más intézetbe szállításkor és a végleges kiadáskor az orvosi vizsgálatnak ki kell terjedni a fogva tartott:
- a) egész testére,
 - b) nemi- és bőrbetegségeire,
 - c) tetvességeire, rühességére,
 - d) egészségügyi állapotára és esetleges panaszaira.
52. Az orvos feladata:
- a) ha a fogva tartott testén külsérelmi nyomot észlel, nyilatkozik a sérülés eredetének valószínűsíthető okáról és látteleletet vesz fel;

- b) tetvesség, rühesség esetén a vonatkozó egészségügyi (KÖJÁL) előírások szerint jár el. (A nők hajának rövidre vágásához a férfiak hajának leborotválásához, valamint a szőrtelenítéshez az ügyész jóváhagyása is szükséges);
- c) a beteget gyógykezelésben részesíteni és szükség esetén kórházba utalni;
- d) biztosítani a gyógyszerrel való ellátását;
- e) a terhes nőt befogadása után terhesgondozásba veszi. A terhesség megszakításának kérése és engedélyezése esetén gondoskodik a fogva tartottnak kórházba utalásáról;
- f) fertőző betegség észlelése esetén a vonatkozó szakutastások rendelkezései szerint jár el: a fertőző betegeket a fogdaügyeletes útján a fogdakörletben elkülönítteti;
- g) járványveszély vagy az élet megvédése esetében kényszerrel történő gyógykezelés iránt intézkedik;
- h) baleset, egészségrontás, öngyilkossági kísérlet esetén elsősegélyt nyújt;
- i) azt a fogva tartottat, aki 48 órán keresztül táplálékot nem hajlandó magához venni és a táplálkozás megtagadását egészségügyi panaszra, betegsége vagy táplálkozási képtelenséget okozó sérülés nem indokolja, mesterseges étkeztetésben részesíti, indokolt esetben evégett a Bv. Központi Kórházba szállíttatja. A kórházi beutalón köteles feltüntetni a fogva tartott azon egészségügyi vagy testi sajátosságait, amelyek a szájon át történő kényszerétkeztetést nehezítik, befolyásolják vagy ellenjavallják;
- j) fogva tartott halála esetén intézkedik annak elkülönítéséről és a továbbiakban az osztályvezető intézkedése szerint jár el;
- k) törvénysértő bánásmód gyanúja vagy a fogva tartottak fizikai bántalmazására vonatkozó panasz esetén látleletet készít, amelyet az Osztály vezetőjének terjeszt fel.

53. A fogva tartott gyógyszert nem tarthat magánál. Az előírt gyógyszereket zárkáncént, fogva tartottanként, az erre

a célra készített rekeszekben, az Egészségügyi Szolgálat körletében lemezszekrényben elzárva kell tartani.

Az orvos által rendelt gyógyszereket a mindenkor szolgálatos egészségügyi tiszthelyettes (felcser) osztja ki, és ellenőrzi azok bevételét.

54. A fogva tartott részére hozzátartozója csak kivételesen hozhat be olyan gyógyszert, amellyel azonos gyógyhatásút az Egészségügyi Szolgálat nem tud biztosítani. A behozott gyógyszert az orvosnak mindenkor előzetesen meg kell vizsgálni és a használatához hozzá kell járulni.
55. A fogva tartott egészségügyi ellátásával kapcsolatos egyéb feladatok:
- a) a fogva tartottat szakorvosi ellátásban kell részesíteni, ha gyógykezelése azt külön szükségessé teszi. Ilyen esetben a fogva tartottat a Bv. Központi Kórházba kell szállítani;
 - b) a kórházba szállítás szükségességét és módját az Osztály orvosa, annak elérhetetlensége, illetve távolléte esetén és halaszthatatlan esetekben az Egészségügyi Szolgálat beosztottjai, illetve a BM Korvin Ottó Kórház és Intézményeitől kihívott orvos határozza meg.
56. A fogva tartott kórházba szállítása egészségügyi állapotától függően személygépkocsival, illetve az Országos Mentőszolgálat mentőgépkocsijával történhet:
- a) fertőző betegségben levő fogva tartottat az orvos javaslatára a KÖJÁL, illetve az Országos Mentőszolgálat gépkocsijával kell kórházba szállítani;
 - b) nemi beteg gyógykezelését a Bv. Központi Kórházában lehet végrehajtani, eseti jelleggel azonban helyi gyógykezelésben is részesíthető;
 - c) fogva tartottnak rendelőintézetben vagy a Bv. Központi Kórházán kívül más gyógyintézetben történő kezeltetésére akkor kerülhet sor, ha azt a Bv. Központi Kórháza nem tudja vállalni.
- Fogva tartottnak a Bv. Központi Kórházán kívül más egészségügyi intézetben egy napot meghaladó kórházi

kezelésének időtartamára külön őrzést kell biztosítani. Ilyen esetben az örök részére külön ideiglenes őrutasítást kell készíteni. A fogva tartott kórházba szállításáról értesíteni kell az illetékes vizsgálati alosztály vezetőjét.

57. Az Osztály orvosa a fogva tartott ügyének vizsgálóját minden esetben köteles tájékoztatni arról, hogy a fogva tartott milyen betegségben szenved, illetve milyen gyógykezelésben és gyógyszeres ellátásban részesül.

VI. FEJEZET

A FOGDAELLENŐRZÉS

58. Az Osztály fogdájának ellenőrzésére jogosultak:
- a) az Osztály munkáját közvetlenül felügyelő vezető;
 - b) az Osztály vezetője (helyettese);
 - c) az Osztály vezetője által megbízottak;
 - d) az Alosztály vezetője;
 - e) az őrparancsnok és helyettese.
59. A fogdaellenőrzésnek ki kell terjednie a fogva tartás törvényességére és körülményeire, a biztonságos őrzésre, a fogdaszolgálat ellátására, valamint az egészségügyi előírások betartására. Takarodó után csak egyedileg és különösen indokolt esetben szabad a zárkán belül ellenőrzést tartani.
60. Az 58. pont a), b), c) alpontja szerint ellenőrzők jogosultak a fogva tartottakkal a körletfelelős, illetve körletőr jelenléte nélkül is beszélni, panaszukat meghallgatni. A fogva tartotthoz más fogva tartott jelenlétében a folyamatban levő ügyekre vonatkozó kérdést azonban nem lehet feltenni.
61. A fogda egészségügyi ellenőrzésére jogosult:
- a) a BM egészségügyi csoportfőnök és az általa megbízott;

- b) a belügyi rendőrorvos, és
- c) az Osztály orvosa.

Ellenőrző tevékenységük csak az egészségügyi körülmények vizsgálatára terjedhet ki.

62. A fogdát az Alosztály vezetője és az orvos hetenként köteles ellenőrizni.

63. Az ellenőrzésre jogosultak, illetve kötelezettek tapasztalataikat az ellenőrzési naplóba kötelesek bejegyezni.

64. Az ellenőrzési naplót az Alosztály vezetője legalább havonként egy esetben láttamozza.

Az Alosztály vezetője a Szabályzat betartását a biztonságos őrzés, a kísérés tapasztalatait a fogdaszolgálatot teljesítők előtt évenként egy esetben értékelni köteles.

65. Az Osztály állományához tartozók az ellenőrzésre jogosultakon kívül szolgálati ügyben a fogdakörletbe léphetnek:

- a) fogdaügyeletesek,
- b) egészségügyi tiszthelyettesek,
- c) befogadó-letétkezelők,
- d) kíséző örök,
- e) fodrász,
- f) javítási-karbantartási munkát végző szakmunkások.

A b)–f) alpontok alatt felsoroltak csak a körletfelelős, vagy a körletőr jelenlétében a feladatuk végrehajtásához szükséges időig tartózkodhatnak a fogda körletében. Ez alatt a fogva tartottakkal csak szolgálati feladatuk végrehajtásához szükséges kérdésekben és mértékben érintkezhetnek — kivéve a szakmunkások, akik a fogva tartottakkal nem kerülhetnek kapcsolatba.

66. Ügyészi ellenőrzésre jogosultak:

- a) a legfőbb ügyész és helyettesei, valamint az általuk ellenőrzésre feljogosító megbízással ellátott ügyészek;

b) a Legfőbb Ügyészség Államelleni Ügyek Osztályának vezetője, a Katonai Főügyészség Belügyi Főosztályának vezetője és az általuk megbízott ügyészek.

Az ügyészi ellenőrzés a fogdában elhelyezett valamennyi fogva tartottra kiterjed, tekintet nélkül arra, hogy az ügyben a nyomozás feletti felügyeletet melyik ügyészség gyakorolja.

VII. FEJEZET

KÉNYSZERÍTŐ ESZKÖZÖK, FEGYELMI ELJÁRÁS, JUTALOM, KEDVEZMÉNY

Kényszerítő eszközök

67. A fogva tartottnak az őrszolgálattal szembeni támadását, a fogdarenddel és a szolgálatnak a rend biztosítására irányuló rendelkezéseivel való ellenszegülését, ellenállását, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatában és a Rendőrség fegyverhasználati jogára vonatkozó belügyminiszteri utasításban meghatározott — kényszerítő eszközök alkalmazásával meg kell szüntetni.

A fogdarend betartását, annak megsértése esetén a szükséges kényszerítő eszközök alkalmazásával is biztosítani kell.

68. A fogdában az alábbi kényszerítő eszközök alkalmazhatók:

- a) testi kényszer,
- b) könnygázsóró-palack,
- c) bilincs,
- d) gumibot,
- e) kényszerzubbony,
- f) fegyver.

Az érintett fogva tartottat kellő határozottsággal, előzetesen fel kell szólítani a rendbontó cselekmény vagy maga-

tartás abbahagyására és — kivéve ha a késedelem veszéllyel jár — figyelmeztetni, hogy kényszerítő eszköz használata következik.

69. A testi kényszer a fogva tartott lefogását, eltávolítását, testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására való kényszerítést jelenti. A testi kényszer foganatosításakor önvédelmi fogások is alkalmazhatók.

70. A fogva tartott támadása és ellenállása leküzdésére könnygázszóró-palack használata megengedett. A könnygázszóró-palack nem alkalmazható:

- magatehetetlen öreggel,
- súlyos beteggel, nyomorékkal, rokkanttal,
- terhes nővel (ha ez szemmel látható, vagy arról a rendőrnek tudomása van),
- gyerekekkel szemben.

71. Bilincset kell használni:

- kísérés közbeni szökés veszélyének fennforgása esetén,
- személyeket, vagyontárgyakat veszélyeztető indulatos és erőszakos magatartás megfékezésére, továbbá azzal szemben, aki feldúlt állapota miatt magára vagy más biztonságára veszélyes lehet.

Nem szabad megbilincselni a magatehetetlen öreget, a súlyos beteget, valamint a terhes nőt.

A bilincselés a rendszeresített bilincseléssel történhet. Ha a biztonságos őrzés követelményei külön is indokolják, egyidejűleg lábbilincset is lehet alkalmazni a fogva tartottal szemben.

72. Gumibotot kell használni, ha a fogdászolgálatot teljesítő őr vagy más személy ellen irányuló közvetlen támadás elhárítása, verekedés vagy a rendet és a fegyelmet sértő magatartás megszüntetése ezt indokolja.

Gumibotot nem lehet igénybe venni terhes nővel, magatehetetlen öreggel, testi fogyatékkal (nyomorékkal), illetve súlyos beteggel szemben.

73. Kényszerzubbonyt a dühöngő, valamint az ön- és közveszélyes fogva tartott megfékezésére, megnyugvásáig kell alkalmazni.

A kényszerzubbonny használatát az őrparancsnok rendelheti el.

A kényszerzubbonnyba helyezés után a fogva tartottat orvossal haladéktalanul meg kell vizsgáltatni.

74. Fegyver használatára csak rendkívüli súlyos és közvetlen életveszéllyel fenyegetett helyzet megszüntetése érdekében, az 1963. évi 22. tvr. és annak végrehajtása tárgyában kiadott 19/1982. BM sz. utasításban meghatározott esetekben és módon kerülhet sor.

75. A kényszerítő eszközök alkalmazásáról az azt foganatosító fogdaszolgálatot teljesítő őr köteles szóban, majd írásban is haladéktalanul jelentést tenni előljárójának.

76. A jelentésnek tartalmaznia kell: mikor, hol, mely törzszámú fogva tartottal szemben, miért és milyen kényszerítő eszközt alkalmaztak; keletkezett-e sérülés a kényszerítő eszköz alkalmazása során; ennek következményeként sor került-e elsősegélynyújtásra vagy orvosi ellátásra; kik voltak a szemtanúk és melyek voltak azok a körülmények, amelyek a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggésben álltak.

A kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentést és a látleletet a fogva tartott fogdaügyeleti iratai között is el kell helyezni.

77. Az őrparancsnok vagy a magasabb előljáró köteles a kényszerintézkedés alkalmazásának jogszerűségét értékelni, kétséges esetben azt kivizsgálni. A sérülést szenvedett fogva tartottat mielőbb orvossal meg kell vizsgáltatni. A sérülésről látleletet kell felvenni.

78. A kényszerítő eszközökkel való visszaélés esetén fegyelmi, illetve büntetőeljárást kell kezdeményezni.

79. A Szabályzat 68. pont d) és f) alpontjai szerinti kényszerítő eszközök alkalmazásáról, valamint a súlyos rendzavarás

esetéről vagy a kényszerítő eszközökkel való esetleges visszaélésről az illetékes katonai ügyész, illetve az érintett fogva tartásának törvényességét felügyelő ügyészséget tájékoztatni kell.

Fegyelmi eljárás

80. A fogva tartottnak az a magatartása, amely a Szabályzat rendelkezéseit sérti, fegyelmi vétséget képez és fegyelmi felelősségre vonást von maga után.
81. A fogva tartottak ügyében a fegyelmi jogkört a nyomozást teljesítő alosztály vezetője — az Őrségi Alosztály vezetőjével egyetértésben — gyakorolja.

82. A fegyelmi eljárás során alkalmazható fenyítések:

- a) feddés,
- b) soron következő (egyszeri) alkalommal eltiltás attól, hogy élelmiszer-csomagot kapjon,
- c) eltiltás a látogató soron következő (egyszeri) fogadásától,
- d) személyes szükségletekre fordítható összeg csökkentése, három hónapig terjedő időre,
- e) húsz napig terjedő magánelzárás (amit a bírósági ítélet után a büntetésvégrehajtási intézetben kell letölteni).

Fiatalkorú a látogató fogadásától nem tiltható el; magánelzárása tíz napig terjedhet.

A fogva tartott büntetésvégrehajtási intézetbe történő át-kísérésekor az ügyészi rendelvényhez mellékelni kell a kiszabott fenyítésről szóló fegyelmi lapot.

83. A fegyelemsértésről a fogdaszolgálatot teljesítő őr értesítése alapján a fogdaügyeletes fegyelmi lapot állít ki, amelyet a szolgálati út megtartásával a fegyelmi jogkört gyakorló alosztályvezetőhöz terjeszt fel.

84. A fegyelmi jogkört gyakorló alosztályvezető határozatának meghozatala előtt köteles a fegyelemsértő fogva tartottat

meghallgatni és erről jegyzőkönyvet felvenni. A fegyelmi határozatot ki kell hirdetni és ennek megtörténtét a fegyelmi lapra rá kell vezetni.

Az elítéltek fenyítésére az 1979. évi 11. számú törvényerejű rendelet 42. §-ának rendelkezései az irányadóak. Elítélt fenyítése előtt az illetékes büntetésvégrehajtási intézet véleményét is be kell szerezn.

Házimunkásként foglalkoztatott elítéltet — az Alosztály vezetőjének javaslatára csak a büntetésvégrehajtási intézet parancsnoka fenyítheti meg.

85. A fogdaügyeletes a fegyelmi lapot a fogdairatoknál helyezi el.

86. A fenyítést szükség esetén ki kell hirdetni azon fogva tartottak előtt is, akik a fegyelemsértő magatartásról közvetlenül értesültek.

87. A fenyítés ellen panasznak helye nincs.

A fogva tartottat azonban nem lehet korlátozni abban, hogy a fenyítéssel kapcsolatban a nyomozás törvényessége felletti felügyeletet gyakorló ügyészhez forduljon.

A fogva tartottal szemben a fegyelmi eljárást attól számított 15 napon belül kell elrendelni és lefolytatni, amikor a fegyelemsértő magatartás az Alosztály vezetőjének tudomására jutott.

A kiszabott, de a fogva tartott hibáján kívül meg nem kezdett fenyítést, a kiszabásától számított 2 hónap után nem lehet végrehajtani. Ha a fenyítés a fogva tartott által előidézett gátló ok miatt nem volt végrehajtható, a határidőt ennek az oknak megszűnésétől kell számítani.

88. Ha a fogva tartott fogva tartása idején újabb bűncselekményt követ el, azt ki kell nyomozni, hatóság elleni bűncselekmény esetén pedig büntető feljelentést kell tenni az illetékes ügyészhez.

Ha a bűncselekményt a fogdában követték el, arról a körletfelelős az őrparancsnoknak, illetve az Alosztály vezető-

jének, az pedig az Osztály vezetőjének haladéktalanul kötelező jelentést tenni. Ha a bűncselekmény a fogdán kívül történt, erről a vizsgálótiszt vagy a kísérő őr az előbbieket szerint kötelező jelentést tenni.

Jutalmazás

89. A fogva tartottnak fogva tartása idején tanúsított példamutató magatartásáért az élet vagy jelentős anyagi érték megmentéséért, súlyos veszély elhárításáért jutalom adható.
90. Jutalmazásra az osztályvezető vagy az illetékes vizsgálati alosztály, és az Őrségi Alosztály vezetője együttesen jogosult.
91. A jutalom lehet:
- a) dicséret,
 - b) soron kívüli csomagbeadás engedélyezése,
 - c) látogató fogadása soron kívül vagy a látogatási idő meghosszabbítása,
 - d) személyes szükségletre fordítható összeg növelése,
 - e) tárgyjutalom,
 - f) pénzjutalom,
 - g) fenyítés elengedése.
92. A jutalmazásra a fogdaügyeletes a szolgálati út betartásával a jutalmazásra jogosult vezetőnek fogdalapon tehet javaslatot.
- Elítéltnak a 87. pont alapján történő jutalmazásához az illetékes büntetés-végrehajtási intézet egyetértése szükséges. (Az elítélt jutalmazásakor az 1979. évi 11. számú tvr. 41. § rendelkezéseit kell alkalmazni.)
93. A jutalmazást a fogdaügyeletesnek a fogdakönyvbe be kell jegyezni és a dicsérőlapot a fogdairatokhoz kell csatolni.

Kedvezmények

94. Az Osztály vezetője engedélyezheti, hogy a fogva tartott biztonságos őrzés mellett közvetlen hozzátartozója temetésén megjelenjen.

Fogva tartottaknak — orvosi javaslatra — külön pihenést, fekvést, szemüveg használatát; illetve saját könyv olvasását, kiegészítő ruházat viselését az ügy vizsgálója engedélyezheti.

Az intézmény könyvtárának használata és — külön szabályozás szerint — a dohányzás, a fogva tartott joga.

Elítéltek esetében a kedvezmény engedélyezése előtt az illetékes büntetés-végrehajtási intézet hozzájárulását is ki kell kérni.

VIII. FEJEZET

A FOGVA TARTOTT KÖTELESSÉGEI ÉS JOGAI

95. A fogva tartott kötelessége a Szabályzatnak a rá vonatkozó rendelkezéseit maradéktalanul megtartani, amelyet a szolgálatnak meg kell követelni tőle.

96. A fogva tartott köteles:

- a) a fogdaszolgálatot ellátók utasításait végrehajtani,
- b) a fogda rendjét, tisztaságát megtartani, berendezési és felszerelési tárgyakat megóvni,
- c) a biztonsági intézkedéseknek (motozás, ruházat átvizsgálása, zárkaellenőrzés) alávetni magát,
- d) a vétkesen okozott kárt megtéríteni,
- e) a zárkát tisztán tartani,
- f) a szükséges orvosi vizsgálatoknak és gyógykezelésnek alávetni magát.

97. A fogva tartott jogosult:

- a) büntetőeljárási jogait — személyesen, vagy képviselője útján gyakorolni;

- b) saját ruházatát — a Szabályzat 20/d. alpontjába foglaltak kivételével viselni;
- c) a letéti pénzből — kérelmi lap alapján — tisztálkodási, egészségügyi cikkeket, ruhaneműt, cigarettát, kiegészítő élelmiszert vásárolni — amelynek átvételét a kapcsolódó számlán ismeri el;
- d) havonta egyszer csomagot kapni, amelyben nem lehet szobahőmérsékleten romlandó élelmiszer, konzerv, üveges befőtt, alkoholtartalmú étel vagy ital, illetve olyan dolog, amely üzenet továbbítására szolgálhat vagy sérti a fogdabiztonság megtartását;
- e) az általa megjelölt családtagjaival, hozzátartozóival, vagy közeli barátaival levelezni. Az általa küldött és a számára érkezett levelek tartalmát ügyének vizsgálója köteles ellenőrizni.
A fogva tartott részére érkezett leveleket — miután azokat elolvasta — letéti tárgyaihoz kell csatolni;
- f) havonta közvetlen hozzátartozóját látogatásra fogadni;
- g) panaszát, sérelmét szóban vagy írásban előterjeszteni;
- h) fogva tartása idején az Osztály vezetőjének engedélyével házasságot kötni;
- i) kártérítésre.

Az elítélt levelezésének — hozzátartozójának kivételével —, látogatói fogadásának engedélyezéséhez az illetékes büntetésvégrehajtási intézet hozzájárulása szükséges.

98. A fogva tartott védőjével, illetve jogi képviselőjével a büntetőeljárásról szóló törvény, valamint a bűnügyek rendőrségi nyomozásáról szóló 4/1980. számú belügyminiszteri utasítás vonatkozó rendelkezései szerint beszélhet. Ezek időpontját az ügy vizsgálójával előzetesen egyeztetni kell.
99. A fogva tartottnak a védelemhez, illetve a védekezéshez való jogát a büntetőeljárásról szóló rendelkezések szerint biztosítani kell.
A fogva tartottat panaszának, kérelmének előterjesztésében gátolni vagy annak továbbítását megtagadni nem lehet.

RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK

100. A Szabályzat alkalmazásában rendkívüli eseménynek tekinthető az elemi csapás, épületkár, baleset, súlyos sérülés, haláleset, tűz, víz-, gázömlés és más jelentős anyagi vagy személyi károsodás, valamint a fogva tartottak, a fogdaszolgálatot teljesítők és az ellenőrző feladatokat ellátók által elkövetett súlyos rendzavaró cselekmények, különösen hatóság, hivatalos személy elleni cselekmények vagy hivatali visszaélések esetei.
101. A fogva tartottak által elkövethető rendkívüli események:
- a) az étkezés csoportos megtagadása, csoportos rendzavarás vagy ellenállás;
 - b) fogdaszolgálatot teljesítő ór, valamint vizsgálotiszt elleni agresszív fellépés, támadás vagy ennek kísérlete;
 - c) fogdából történő szökés, ennek előkészülete vagy kísérlete;
a fogva tartott kísérése, szállítása közbeni szökése vagy ennek kísérlete;
 - d) öngyilkosság vagy annak kísérlete;
 - e) szándékos egészségrontás;
 - f) fogva tartott által más fogva tartott sérelmére elkövetett bántalmazás, sanyargatás, verekedés, testi kényszerítés.
102. A fogdaszolgálatot teljesítők részéről előidézhető rendkívüli események:
- a) törvénytörő bánásmód a fogva tartottal;
 - b) fogva tartottal való összejátszás; levél, üzenetközvetítés a fogva tartottól vagy annak külső kapcsolatától; jogtalan előny kérése vagy elfogadása;
 - c) kényszerítő eszköz alkalmazásával való visszaélés.
103. Egyéb rendkívüli események:
- a) baleset, haláleset,

- b) ételmérgezés,
c) fertőzés.
104. A fogdaszolgálatot teljesítők a rendkívüli eseményt a szolgálati út betartásával előljárójuknak, illetve az ügyeletes tisztnek kötelesek haladéktalanul jelenteni.
- A fogdakörletben történt rendkívüli eseményt, annak okait és körülményeit az Alosztály vezetőjének, a hivatali munkaidő után az őrparancsnoknak — az ügy nyomozása törvényességi felügyeletét ellátó ügyészség (munkaidőn kívül a Budapesti Katonai Ügyészség ügyeletes tisztje) értesítésével — az ügy vizsgálótisztjének bevonásával kell kivizsgálni.
105. A rendkívüli esemény következtében előállott kár vagy veszélyhelyzet esetén a szolgálatot teljesítő állomány tagjának haladéktalanul öntevékenyen meg kell tenni a szükséges elhárító intézkedéseket, illetve a szolgálati előljáró rendelkezéseit maradéktalanul végre kell hajtani.
106. Ha a rendkívüli esemény a fogdaszolgálatot teljesítő mulasztásából következett be vagy azt annak sérelmére valószínűsítették meg, az őrt az adott szolgálati beosztásból az ügy kivizsgálásáig le kell váltani.
107. Riadó, elemi csapás, hosszantartó áramszünet esetén a fogdakörletben az őrseget külön terv alapján meg kell erősíteni.
108. Eljárás a fogva tartott bekövetkezett egészségkárosodása esetén:
- a) ha a fogva tartottnál rosszullet, életveszély, haldoklás jelei észlelhetők, a körletfelelős — kísérés, szállítás közben a kíséző őr köteles erről az őrparancsnoknak jelentést tenni. Az őrparancsnok feladata, hogy haladéktalanul orvost hívjon és erről előljárójának — hivatali idő után az Osztály ügyeletes tisztjének — jelentést tegyen. Épületen kívüli szállítás, kísérés közbeni rosszullet esetén a kíséző őr köteles a fogva tartottat elsősegélyben, majd orvosi segélyben részesíttetni és erről a legközelebbi rendőri szervtől az őrparancsnoknak jelentést tenni;

- b) ha az orvos megállapítása szerint a fogva tartott életveszélyes állapotban van, haldoklik, az Alosztály vezetőjének (hivatali idő után és munkaszüneti napokon az az Osztály ügyeletes tisztjének) és az orvosnak haladéktalanul intézkednie kell a legközelebbi egészségügyi intézetbe szállítására. (A beteg zárkatársát más zárkába kell áthelyezni);
- c) ha a fogva tartott meghalt, az orvos megérkezéséig a holttestet a helyszínen kell hagyni. A halálesetet nyomban jelenteni kell az Osztály vezetőjének;
- d) a halál okának kivizsgálására — rendőrorvos bevonása és a nyomozás törvényessége feletti felügyeletet gyakorló ügyészség értesítése mellett — minden esetben intézkedni kell;
- e) a halál okának megállapítása érdekében a fogva tartott holttestét fel kell boncolni. A boncolási jegyzőkönyv egy példányát az illetékes ügyésznek meg kell küldeni, egy példányát pedig az ügy vizsgálati dossziéjában kell elhelyezni. Ha az ügynek több gyanúsítottja van, a jegyzőkönyvből egy példányt a bírósági iratokhoz is csatolni kell;
- f) a fogva tartott haláláról a halálesetet követő munkanapon az ügy vizsgálatát végző alosztály vezetőjének értesíteni kell a Bp. II. ker., Tanács anyakönyvvezetőjét, mellékelve az orvos által kiállított halotti bizonyítványt — őrizetes esetében a személyi igazolványát is;
- g) a fogva tartott haláláról hozzátartozójának értesítése az Osztály vezetője intézkedése alapján történik;
- h) a holttestet a hozzátartozó kérésére ki kell adni, de indokolt esetben intézkedni kell a temetés idején és helyén a közrend és közbiztonság megtartásáról;
- i) fegyverhasználat következtében elhalt fogva tartott holttestének kiadása ügyében a fegyverhasználat jogosságát vizsgáló katonai ügyész határoz.

109. Az Osztály fogdájában bekövetkezett, a Szabályzat szerinti rendkívüli eseményről az osztályvezető köteles jelentést tenni az Osztály tevékenységét felügyelő vezetőnek. Hivatali időn kívül, munkaszüneti napokon bekövetkezett rendkívüli eseményről az Osztály ügyeletes tisztje — az osztályvezető értesítése után és annak rendelkezése szerint — a BM Főügyeletnek tegyen jelentést.

VEGYES RENDELKEZÉSEK

110. A fogva tartott részére lehetővé kell tenni, hogy értékpa-pírjait (zálogjegyek, sorsjegyek, lottó- vagy totószelvé-nyek) hozzátartozói részére megküldje, illetve azok bevál-tása, meghosszabbítása iránt intézkedjen, kivéve ha azok bűncselekményből származnak vagy annak tárgyi bizonyí-tékai. Ha a fogva tartott a megküldési lehetőséggel nem kíván élni, az erről szóló nyilatkozatát írásba kell foglalni és azt a letéti jegyzőkönyv mellett kell őrizni. Ha a fogva tartott a nyilatkozattételt megtagadná, erről jegyzőkönyvet kell felvenni. Letéti tárgyak vonatkozásában a BM III/1. Osztály vezetőjének a bűnjelek és személyi letéti tárgyak kezeléséről szóló intézkedése alapján kell eljárni.

111. Ha a fogva tartásból szabadlábra helyezettnek a letéti tár-gyait valamely ok miatt nem lehet kiadni, azokat részére postai úton kell megküldeni.

Amennyiben a szabadlábra helyezett a letéti tárgyak átvé-telét megtagadja, vagy más oknál fogva számára átadni vagy kézbesíteni nem lehet, azokat egy évig meg kell őriz-ni. Ugyanígy kell eljárni a megszökött személy letéti tár-gyainak tekintetében is.

Ha a szabadult személy vagy annak jogosult örököse egy éven belül jelentkezne, a letéti tárgyakat részükre ki kell adni. Kézrekerült fogva tartott' esetében az említett tár-gyakat letétjéhez kell csatolni.

112. Egy év eltelte után a letéti tárgyak közül az értékpapíro-kat a Pénzüntézeti Központnak átvételi elismervény elle-nében, a nemesfém felhasználásával készült tárgyakat az Óra- és Ékszerkereskedelmi Vállalatnak, a további tárgya-kat pedig a Bizományi Áruháznak kell átadni értékesítés végett.

Az értékesítéssel kapcsolatos iratokat a fogva tartott bűn-ügyi irataihoz kell csatolni, a befolyt összeget pedig az ügyben I. fokon eljáró bíróság bűnügyi letéti számlájára kell befizetni.

113. A letéti tárgyak értékesítése után a szabadult vagy az öröklésre jogosult az elévülési időn belül a letéti tárgyak

értékesítéséből befolyt pénzbeli értékére tarthat igényt. Az öröklési jogosultságot igazolni kell.

114. Az előzőek szerint senki által nem igényelt és nem értékesíthető letéti tárgyakat bizottságilag tanúk előtt kell megsemmisíteni és az erről felvett jegyzőkönyvet a bűnügyi iratokhoz kell csatolni.
115. A fogva tartott elhalálozása esetén letéti tárgyait közvetlen hozzátartozójának kell kiadni.
Tilos kiadni a bűncselekmény tárgyi bizonyítékait és azokat a dolgokat, amelyek a Btk. 77. §-a szerint elkobzás alá esnek.
116. A Szabályzat 110—112. pontjaiban foglaltakkal kapcsolatos intézkedések végrehajtása a fogva tartott ügyében eljáró vizsgálónak a feladata.
117. Ügyvédi beszélő-helyiségek használata:
 - a) az előzetes letartóztatottnak első kihallgatását követően a védőjével való ellenőrzés nélküli érintkezési jogát biztosítani kell, amelynek gyakorlása azonban nem veszélyeztetheti az őrzés biztonságát és nem zavarhatja a fogda rendjét;
 - b) a fogva tartott ügyének vizsgálója — távollétében az illetékes vizsgálati alosztály vezetője által megbízott vizsgálótiszt —, az ügyvédi beszélő létrejötte előtt köteles meggyőződni arról, hogy az ügyvéd rendelkezik-e védői kirendeléssel vagy meghatalmazással, és hogy az ügyben jogosult-e eljárni. Ezt követően intézkedik a fogva tartottnak, valamint a védőnek az ügyvédi beszélő-helyiségbe kísérésére;
 - c) az ügyvédi beszélőre az Osztály épületében erre kialakított helyiségben, hivatali munkaidő alatt kerülhet sor. Az ügyvédi beszélőt más helyiségben csak kivételesen lehet megtartani.
118. Az Osztály hivatásos, kinevezett, polgári, vagy szerződéses alkalmazottja által foganatosított motozás esetén részükre a motozás végrehajtásáért az alábbi díjak fizethetők:
 - munkaidőben: 30 Ft alapdíj, illetve 15 Ft további díj,
 - munkaidőn kívül: 40 Ft alapdíj, illetve 25 Ft további díj.

Az alapidj a fogva tartott első motozása alkalmával, a további díj ugyanazon személynek megismételt (további) motozása alkalmával jár.

Az Osztály anyagi és pénzügyi csoportja a kifizetett motozási díjat „a megbízási díjak” költségvetési tételen számolja el. A motozási díjból a jövedelemadót le kell vonni.

119. Ha az előzetes letartóztatott nyugellátásban részesül és fogva tartása a 30 napot meghaladta, erről az ügyben eljáró vizsgálótiszt — előzetes engedély után — a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatósága Nyugdíjfolyósítási Igazgatóságát, MÁV nyugdíjas esetében a MÁV Nyugdíjhivatalát értesíti.
120. Az Osztály fogdájában — az IM Bv. Országos Parancsnokságával fennálló megállapodás alapján — az állam-, a béke és emberiség elleni-, egyes kiemelt közrend és köznyugalom elleni, valamint élet elleni bűncselekmény miatt elítéltek kivételével — lehetőleg az első bűntényesek közül a rövidebb időtartamú szabadságvesztésre ítéltnek kerüljenek házimunkásként foglalkoztatásra. A házimunkásoknak a fogdakörletekbe történő belépése, a fogdakörletek takarítása, fogva tartottak étkeztetésével kapcsolatos teendők teljesítése a munkáltatói örök felügyelete mellett történhet. A fogva tartottak étkeztetésével kapcsolatos teendőket végző munkáltató örök, valamint házimunkások részére fehér köpenyt kell kiadni.
121. Az Osztály vezetője külön intézkedést adhat ki:
- a) a fogva tartottnak a letéti pénzből vásárolható szükségleti cikkek beszerzésének módjáról és mennyiségéről;
 - b) a havonkénti csomagbeadásnak az eligazítóban történő átvételéről; annak a fogda ügyelet általi ellenőrzéséről;
 - c) a hozzátartozó havonkénti látogatásainak időtartamáról, valamint a látogatók körére és számára vonatkozó kérdésekről;
 - d) a fogva tartottnak naponta — általában 10 darab — adható, vagy vásárolható cigarettáról;
 - e) a fogdaszolgálattal kapcsolatos nyilvántartási ügyviteli feladatok végrehajtásának helyi kérdéseiről.

Budapest, 1983. június 8-án.